

гарската въ Цариградъ колония, състоеща изъ пришелци отъ всички краища на обща България, бѣше не само сърдцето, но и главата на българския народъ; тя бѣше за него гордостъ настоеща и надежда за бѫдещето.

По просвѣтителното дѣло тя бѣше единъ видъ полупризнато общо българско директорство, натоварено съ длъжността да се труди за разпространение на просвѣщението между народа. Млади момци, дошли въ Цариградъ изъ разнитѣ краища на българското отечество да търсятъ наука, къмъ нея се отнасяха едни за помощъ и съдѣйствие, други за упътване и прѣпоржка, и тя едни отъ тѣхъ гледаше да настани така или инакъ било въ поддържанитѣ пакъ отъ нея скромни български училища, било въ други чужди учебни заведения, за други пъкъ зимаше грижа да ги изпрати нѣкаждѣ въ странство съ нужнитѣ прѣпоржки до каквito началства или настоятелства трѣбаше. Отъ друга страна, младежи свършили така или инакъ учението си дѣто и да било и дошли при нея като при централно българско управление, тя считаше за своя длъжност най-напрѣдъ да ги посрѣщне съ насьрдчително гостоприемство, а сѫщеврѣменно да се погрижи да ги изпрати и прѣпоржчи въ ония български общини, дѣто тя знаеше или прѣдполагаше, че има нужда отъ такива лица било като учители, било като писари при нѣкой търговски кжщи. По отношение къмъ просвѣтата въ помощъ на българската въ Цариградъ колония дойде по-късно и уреденото пакъ отъ сама нея българско „Читалище“, което разви необикновена отистинна дѣятелностъ, ако и за кжсо врѣме, въ областъта на просвѣщението не само между българитѣ въ Цариградъ, но и вънъ отъ него по провинцията, главно въ Македония.

Като централна община за цѣлия български народъ